

ZASADY USTALANIA I DOKUMENTOWANIA DOCHODU

Spis treści

I. Podstawowe definicje	1
II. Wykaz dokumentów obowiązujących przy ubieganiu się o przyznanie stypendium socjalnego	2
1. Uprawnienia cudzoziemców i ich dokumentowanie	5
III. Zasady ustalania dochodu rodziny.....	6
1. Czy można otrzymać stypendium socjalne bez wykazywania dochodów członków rodziny?	6
2. Co to jest stałe źródło dochodu?	6
3. Co to jest dochód?	7
4. Co to są inne źródła utrzymania?.....	9
5. Jaka jest różnica między źródłem dochodu i źródłem utrzymania?	9
6. Jak obliczyć dochód rodziny?.....	9
7. Czego nie zalicza się do dochodu?	10
8. Alimenty	10
9. Gospodarstwo rolne	10
10. Dochody osiągane za granicą	11
11. Zatrudnienie i praca zarobkowa.....	11
12. Utrata dochodu	11
13. Uzyskanie dochodu.....	12
14. Przykłady dokumentów potwierdzających utratę dochodu w poszczególnych przypadkach.....	13
15. Przykłady dokumentów potwierdzających uzyskanie dochodu w poszczególnych przypadkach.....	14

I. Podstawowe definicje

Dziecko - oznacza to dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną.

Dziecko niepełnosprawne – dziecko w wieku do ukończenia 16. roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Opiekun faktyczny dziecka - oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka.

Osoba ucząca się - oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.

Instytucja zapewniająca całodobowe utrzymanie - oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.

Gospodarstwo rolne - oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym (tj. obszar gruntów o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha fizyczny lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiący własność lub znajdujący się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej).

Emerytury i renty – oznacza to emerytury i renty inwalidzkie oraz renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowe określone w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o ubezpieczeniu społecznym rolników, o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, a także uposażenia w stanie spoczynku określone w przepisach prawa o ustroju sądów powszechnych, przepisach o prokuraturze oraz przepisach o Sądzie Najwyższym, a także renty szkoleniowe i renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, a także renty strukturalne określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Dochód rodziny - oznacza to sumę dochodów członków rodziny.

Dochód członka rodziny – oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki.

Dochód osoby uczącej się albo dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego - oznacza to przeciętny miesięczny dochód uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki.

Rodzina – oznacza następujące osoby:

- a) studenta;
- b) małżonka studenta;
- c) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta;
- d) będące na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c, dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy członek rodziny jest umieszczony w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, nie uwzględnia się jej w składzie rodziny.

II. Wykaz dokumentów obowiązujących przy ubieganiu się o przyznanie stypendium socjalnego

Do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego należy dołączyć odpowiednio:

1. Dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny studenta, w tym odpowiednio:
 - a. zaświadczenia z urzędu skarbowego członków rodziny studenta i studenta o dochodzie podlegającym opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2647) osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane, (wzór zaświadczenia określa **załącznik nr 2a**),
 - w przypadku otrzymania dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego przyznawanego emerytom lub rencistom na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U z 2022 r., poz. 2575) oraz ustawy z dnia 26 maja 2022 r.

- o kolejnym w 2022 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U. z 2022 r., poz. 1358) należy okazać decyzje o przyznaniu świadczenia lub zaświadczenie z instytucji wypłacającej świadczenie ze wskazaniem jego wysokości (netto).
- b. zaświadczenia z urzędu skarbowego o wysokości przychodu oraz o wysokości i formie opłacanego podatku dochodowego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest odpowiednio prawo do świadczeń, dotyczące osoby rozliczającej się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (wzór określa **załącznik nr 2b**),
- c. oświadczenia członków rodziny studenta i studenta o dochodach osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane, innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art., 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2647) (wzór oświadczenia określa **załącznik nr 2c**),
- d. zaświadczenia wydane przez organy instytucji publicznych (ZUS/KRUS) zawierające informacje o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane dotyczące studenta i członków jego rodziny, którzy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki osiągnęli dochody wykazane w zaświadczeniu z urzędu skarbowego,
- e. zaświadczenie właściwego organu gminy o wielkości gospodarstwa rolnego (wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane),
- Członkowie rodziny studenta posiadający gospodarstwo rolne i ubezpieczeni w KRUS, zobowiązani są do złożenia zaświadczenia potwierdzającego to ubezpieczenie oraz fakt pobierania lub nie pobierania zasiłków chorobowych z tego tytułu w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane. Wysokość pobranego zasiłku należy wykazać w oświadczeniu o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych czyli w załączniku 2c.
- f. umowę dzierżawy - w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
- g. umowę o wniesienie wkładów gruntowych - w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
- h. odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,
- i. przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia **na rzecz osoby spoza rodziny**,
- j. w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
- zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną do czynności związanych w wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,
 - w przypadku gdy członek rodziny osoby ubiegającej się o stypendium zaginął, ustalając prawo do świadczeń uwzględnia się zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia zaginięcia, a w przypadku cudzoziemców – właściwej instytucji, ustalając dochód w rodzinie nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez zaginionego członka rodziny, a ustalając dochód w przeliczeniu na członka rodziny, nie uwzględnia się tej osoby,
- k. w przypadku utraty dochodu dokument określający datę utraty dochodu oraz wysokość utraconego dochodu przez studenta lub członka rodziny studenta z uwzględnieniem poszczególnych miesięcy,

- l. w przypadku uzyskania dochodu dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez studenta lub członka rodziny studenta oraz liczbę miesięcy, w których dochód był osiągany w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenia ma być przyznane,
 - m. w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez studenta lub członka rodziny studenta z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty;
2. zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka lub osoby uczącej się do szkoły lub szkoły wyższej w roku akademickim, na który świadczenie ma być przyznane;
 3. odpis zupełny lub skrócony aktów zgonu rodziców;
 4. odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka – w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko;
 5. odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec jest nieznan;
 6. odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne;
 7. odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
 8. odpis orzeczenia sądu wskazującego na pozostawanie dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
 9. odpis prawomocnego orzeczenia sądu rodzinnego orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;
 10. orzeczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka;
 11. zaświadczenie o wysokości dochodów studenta lub członka rodziny studenta w przypadku dochodów uzyskanych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w roku kalendarzowym, z którego ustala się dochód;
 12. zaświadczenie z urzędu pracy potwierdzające fakt pozostawania bez pracy z prawem lub bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz o wysokości pobieranych świadczeń;
 13. skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub inny dokument stwierdzający wiek dziecka;
 14. orzeczenie o stopniu niepełnosprawności - w przypadku gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne, które ukończyło 18. rok życia i nie kontynuuje nauki lub nie podejmuje zatrudnienia;
 15. zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej albo z centrum usług społecznych o korzystaniu w roku złożenia tego wniosku ze świadczeń z pomocy społecznej przez niego lub przez członków jego rodziny (obligatoryjne gdy dochód przypadający na członka w rodzinie studenta nie przekracza 600 zł),
 16. dokumentacja źródeł utrzymania w przypadku niekorzystania ze świadczeń z pomocy społecznej w sytuacji udokumentowania przeciętnych miesięcznych dochodów na jedną osobę w rodzinie nieprzekraczających 600 zł;
 17. inne niezbędne dokumenty konieczne do ustalenia dochodu w rodzinie studenta lub poświadczające sytuację rodzinną studenta.

Student ubiegający się o świadczenia pomocy materialnej przedkłada niezbędne **oryginały dokumentów lub uwierzytelnioną ich kopie**. Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania prawa do świadczeń może uwierzytelnić upoważniony pracownik dziekanatu, pracownik BSS, pracownik ADiSS, notariusz lub instytucja, która dokumenty wydała.

Wszelkie oświadczenia student składa pod rygorem odpowiedzialności karnej przytaczając klauzulę następującej treści: Jestem świadom odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 286 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 Kodeks karny (Dz.U. 2022 r., poz. 1138 z późn.zm.), tj. „Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”

Oświadczenie nie może zostać złożone przez podmiot inny niż stronę (tj. studenta), np. przez wstępnych lub dalszych członków rodziny którzy oświadczą, że utrzymują studenta. Jeżeli student jest utrzymywany przez inne osoby, niż osoby z kręgu osób wymienionych w ustawie w art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy PSWN np. w formie darowizny przekazywanej studentowi, to oświadczenie darczyńcy o zobowiązaniu do przekazania świadczenia na rzecz obdarowanego (studenta) powinno być złożone w formie aktu notarialnego.

1. Uprawnienia cudzoziemców i ich dokumentowanie

W przypadku dokumentacji sporządzonej w języku obcym, wnioskodawca musi przedstawić dokumentację **przetłumaczoną** na język polski przez **tłumacza przysięgłego**.

Cudzoziemiec może ubiegać się o następujące świadczenia dla studentów po spełnieniu warunków do ich otrzymania określonych w Regulaminie świadczeń dla studentów i doktorantów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie:

- a) stypendium rektora,
- b) stypendium dla osób niepełnosprawnych
po okazaniu orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia, o którym mowa w art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981, tj. wydanego na terenie Polski,
- c) zapomogę,
- d) stypendium socjalne, jeżeli posiada jeden z następujących dokumentów:
 - 1) dowód osobisty lub paszport w przypadku studenta, który jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i członków ich rodzin, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) zaświadczenie o wpisie do CEIDG pracującego na własny rachunek lub umowę o pracę będącego pracownikiem, o którym mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697),
 - b) zaświadczenie o okresowej niezdolności do pracy lub zaświadczenie o podjęciu kształcenia/szkolenia zawodowego lub zaświadczenie z powiatowego urzędu pracy o statusie bezrobotnego, zachowującego prawo pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 17 ustawy, o której mowa w lit. A,
 - c) posiadającego prawo stałego pobytu,
- oraz dowód osobisty lub paszport członków rodziny studenta, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) dowód osobisty lub paszport w przypadku studenta, który jest obywatelem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7, z późn.zm.), oraz członków jego rodziny, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - a) zaświadczenie o wpisie do CEIDG pracującego na własny rachunek lub umowę o pracę będącego pracownikiem, o którym mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697),
 - b) zaświadczenie o okresowej niezdolności do pracy lub zaświadczenie o podjęciu kształcenia/szkolenia zawodowego lub zaświadczenie z powiatowego urzędu pracy o statusie bezrobotnego, zachowującego prawo pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 17 ustawy, o której mowa w lit. A,
 - c) posiadającego prawo stałego pobytu,
- oraz dowód osobisty lub paszport członków rodziny studenta, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) kartę pobytu w przypadku studenta, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały, lub posiada status rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
 - 4) kartę pobytu oraz decyzję Wojewody Mazowieckiego w sprawie przyznania karty pobytu, w przypadku studenta, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 159 ust. 1 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2023 r., poz. 519 z późn.zm.);
 - 5) kartę pobytu, w przypadku studenta, który posiada status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzysta z ochrony czasowej albo ochrony uzupełniającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 6) certyfikat poświadczający znajomość języka polskiego jako obcego, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz.U. z 2021 r., poz. 672), co najmniej na poziomie biegłości językowej C1;
- 7) Kartę Polaka, w przypadku studenta, który posiada Kartę Polaka lub osoby, której wydano decyzję w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia;
- 8) akt stanu cywilnego oraz oświadczenie o posiadaniu polskiego obywatelstwa, zawierające informacje na temat dokumentu potwierdzającego ten fakt (tj. polskiego paszportu lub dowodu osobistego), wraz z informacją o serii i numerze dokumentu oraz dacie wydania i terminie upływu ważności, w przypadku studenta będącego małżonkiem, wstępnym lub zstępnym obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, mieszkającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) kartę pobytu oraz decyzję Wojewody Mazowieckiego w sprawie jej przyznania w przypadku studenta, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 151 ust. 1 lub art. 151b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub studenta przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 tej ustawy lub posiadającego wizę krajową w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych.

Za członków rodzin osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1) i 2), uważa się osoby wymienione w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697).

III. Zasady ustalania dochodu rodziny

Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta ubiegającego się o stypendium socjalne ustala się na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z uwzględnieniem poniższych zasad.

1. Czy można otrzymać stypendium socjalne bez wykazywania dochodów członków rodziny?

Student, który nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiąganych przez te osoby oraz będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek, jeżeli:

1. złoży oświadczenie, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych oraz
2. spełnia jeden z następujących warunków:
 - 1) ukończył 26. rok życia,
 - 2) pozostaje w związku małżeńskim,
 - 3) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w § 14 ust. 1 pkt 1) lit. d) Regulaminu,
 - 4) osiągnął pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej,
 - 5) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwoty określonej w art. 5 ust. 1 i kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt 3) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz złoży oświadczenie, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.

W celu zrealizowania powyższych wytycznych student składa oświadczenie wg wzoru załącznika 1c do Regulaminu.

2. Co to jest stałe źródło dochodu?

Stale źródło dochodu oznacza nieprzerwane źródło dochodu w roku, czyli dla ostatniego roku podatkowego - przez 12 miesięcy w roku.

Stale źródło dochodu student lub członek rodziny studenta dokumentuje odpowiednim zaświadczeniem, np. zaświadczeniem z zakładu pracy o zatrudnieniu, umową cywilnoprawną (zlecenia, o dzieło), decyzją o przyznaniu renty, zaświadczeniem z urzędu skarbowego.

3. Co to jest dochód?

Przez pojęcie dochodu rozumie się, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:

1. przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c, 30e i 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2647, 2687 i 2745 oraz z 2023 r., poz. 28 z późn.zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne;
2. dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające informacje odpowiednio o formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku, wysokości opłaconego podatku – w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku;
3. inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych:
 - renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - świadczenie pieniężne, dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
 - dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
 - świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
 - ryczałt energetyczny, emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,
 - renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945, otrzymywane z zagranicy,
 - zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,
 - środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,
 - należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą - w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140),
 - należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom, i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,
 - należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Służby Więziennej obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,

- dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,
- alimenty na rzecz dzieci,
- stypendia doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn.zm.), stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 i 2185) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom
- kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,
- należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,
- dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r., poz. 935, 1116, 1700 i 1730),
- dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,
- ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,
- ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006,
- świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
- dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,
- dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne,
- renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,
- świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów,
- pomoc materialną o charakterze socjalnym określoną w art. 90c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) oraz świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-3 i 5 oraz art. 212 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- świadczenie pieniężne określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1255 oraz z 2022 r., 2461),
- świadczenia rodzicielskie,
- zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej lub Funduszu Pracy, niezależnie od podmiotu, który je wypłaca,
- przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. a, b i d oraz pkt 153 lit. a, b i d ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 21 ust. 1 pkt 154 tej ustawy w zakresie przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy, z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w art. W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne
- przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. c, pkt 153 lit. c i pkt 154 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych z pozarolniczej działalności

- gospodarczej opodatkowanych według zasad określonych w art. 27 i art. 30c tej ustawy, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanej w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. c, pkt 153 lit. c i pkt 154 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustalone zgodnie z art. 5 ust. 7a;

4. Co to są inne źródła utrzymania?

Inne źródła utrzymania to wszelkie inne środki zabezpieczające utrzymanie się studenta i członków jego rodziny, np.

- a) Dochody osób faktycznie utrzymujących studenta i /lub jego rodzinę, które nie są wliczane do składu rodziny na potrzeby wnioskowania o pomoc materialną dla studentów;
- b) Otrzymywane przez członków rodziny świadczenia przyznane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 390);
- c) Dodatkowe roczne świadczenia pieniężnego przyznawane emerytom lub rencistom na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U. z 2022 r., poz. 2575) oraz ustawy z dnia 26 maja 2022 r. o kolejnym w 2022 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2022 r., poz. 1358);
- d) świadczenia o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i art. 420 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r., poz. 742 z późn.zm.) – stypendia socjalne, naukowe, dla osób niepełnosprawnych, zapomogi, stypendium ministra, stypendia o których mowa w art. 420 ust. 1 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- f) stypendia otrzymywane przez uczniów, studentów i doktorantów w ramach:
 - o funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - o niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)
 - o umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów, albo międzynarodowych programów stypendialnych,
- g) świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów na podstawie, przepisów o systemie oświaty,
- h) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1128);
- i) środki zwolnione z opodatkowania;
- j) inne.

5. Jaka jest różnica między źródłem dochodu i źródłem utrzymania?

Źródło dochodu to wszelkie środki pieniężne osiągnięte przez członków rodziny studenta, które zostały określone w katalogu dochodów.

Źródło utrzymania to faktyczne środki przeznaczone na utrzymanie (zaspokajanie bieżących potrzeb studenta i/lub członków jego rodziny).

Organy decyzyjne w sprawach dotyczących świadczeń dla studentów i doktorantów mają na uwadze ustalenie faktycznej sytuacji studenta. W tym celu dokonuje się ustaleń kwoty przeciętnego miesięcznego dochodu netto na jedną osobę w rodzinie studenta. W uzasadnionych przypadkach organ stypendialny może dokonywać dodatkowych ustaleń, w tym ustaleń faktycznych źródeł utrzymania.

6. Jak obliczyć dochód rodziny?

Po ustaleniu składu rodziny zgodnie z powyższymi wytycznymi należy:

- w celu obliczenia wysokości dochodu w rodzinie studenta sumuje się dochody osiągnięte przez studenta i członków rodziny studenta w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o świadczenia pomocy materialnej;
- w przypadku, gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu rodziny odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych na rzecz tej osoby;
- jeżeli nastąpiła utrata lub uzyskanie dochodu, fakt ten także uwzględnia się przy obliczaniu dochodu, tj. nie uwzględnia się dochodu utraconego, natomiast należy wliczyć dochód uzyskany netto, który nie został uwzględniony w dochodzie potwierdzonym przez Urząd Skarbowy;
- w przypadku osiągnięcia dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c, 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2647 z późn.zm.) osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym jest ustalane prawo do świadczeń kwotę dochodu pomniejsza się

- o należy podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz koszty uzyskania przychodu;
- w przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku;
- w przypadku posiadania przez członków rodziny gospodarstwa rolnego należy do dochodu rocznego rodziny wliczyć dochód z tego gospodarstwa, który ustala się na podstawie powierzchni przeliczeniowej.

7. Czego nie zalicza się do dochodu?

Do dochodu rodziny nie wlicza się:

- 1) świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i 420 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późn.zm.), tj. przyznawanych przez uczelnie wyższe: stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogi, stypendium rektora oraz stypendium finansowanego przez jednostkę samorządu terytorialnego, stypendium za wyniki w nauce lub w sporcie finansowane przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną, jak również stypendium ministra, stypendiów za wyniki w nauce dla studentów oraz stypendiów naukowych dla pracowników i doktorantów finansowanych z własnego funduszu uczelni,
- 2) stypendiów przyznawanych uczniom, studentom i doktorantom w ramach:
 - a) funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - b) niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
 - c) umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych;
- 3) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów przyznawanych na podstawie przepisów o systemie oświaty;
- 4) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez inne podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2647);
- 5) świadczeń przyznanych na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U. z 2022 r., poz. 2575) oraz ustawy z dnia 26 maja 2022 r. o kolejnym w 2022 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów (Dz.U. 2022 r., poz. 1358),
- 6) świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- 7) dochodów innych osób niż wymienionych w pojęciu „rodzina” w rozdz. I niniejszego dokumentu.

8. Alimenty

W przypadku, gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej lub wyższej od ustalonej wyrokiem sądowym, ugodą sądową lub ugodą przed mediatorem, do dochodu rodziny stanowiącego podstawę ustalenia prawa do świadczeń wlicza się alimenty w otrzymywanej wysokości. W przypadku przedstawienia zaświadczenia o bezskutecznej lub częściowej egzekucji alimentów do dochodu wlicza się alimenty w wysokości egzekwowanych świadczeń. W przypadku otrzymywania świadczeń alimentacyjnych wypłacanych przez instytucję publiczną, to do dochodu wlicza się świadczenia w otrzymywanej kwocie.

9. Gospodarstwo rolne

W przypadku ustalania dochodu z **gospodarstwa rolnego** dochód rodziny ustala się na podstawie przeciętnej liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki.

W przypadku, gdy do ustalenia dochodu uprawniającego do stypendium przyjmuje się dochód z gospodarstwa rolnego, dochód ten ustala się na podstawie powierzchni użytków rolnych w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 333 z późn.zm.).

Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego **wlicza się** obszary rolne **oddane w dzierżawę** z wyjątkiem:

- oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zwartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
- gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;
- gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zgodnie z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest to umowa dzierżawy zawarta w formie pisemnej na okres co najmniej 10 lat i zgłoszona do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

- małżonkiem wydzierżawiającego,
- jego zstępnym lub pasierbem,
- małżonkiem zstępnego lub pasierba,
- osobą pozostającą z wydzierżawionym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- małżonkiem osoby pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym.

Ustalając dochód rodziny uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na powyższych zasadach lub z gospodarstwa wydzierżawionego od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.

W przypadku, gdy rodzina studenta lub osoba ucząca się uzyskuje dochody z gospodarstwa rolnego oraz dochody pozarolnicze, dochody te sumuje się.

10. Dochody osiągnięte za granicą

W przypadku, gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski (NBP) z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do stypendium socjalnego.

W przypadku, gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie osiągał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do stypendium socjalnego, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty

11. Zatrudnienie i praca zarobkowa

Poprzez **zatrudnienie lub inną pracę zarobkową** należy rozumieć wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

12. Utrata dochodu

W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki lub po tym roku, ustalając ich dochód nie uwzględnia się dochodu utraconego.

Przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny, osoba ucząca się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego utracili dochód z tych tytułów i **w okresie 3 miesięcy**, licząc od dnia utraty dochodu, **uzyskali dochód u tego samego pracodawcy** lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.

Zmiana warunków zatrudnienia nie stanowi uzyskania dochodu (np. wzrost wynagrodzenia, zwiększenie wymiaru etatu) ani utraty dochodu (np. zmniejszenie wynagrodzenia, zmniejszenia wymiaru etatu).

Przez **utrata** **dochodu** rozumie się utratę dochodu spowodowaną:

- a. uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- b. utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- c. utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- d. utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. 2022 r. poz. 1051), lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz.U. z 2023 r., poz. 658),
- e. wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2023 r., poz. 208) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1230 z późn.zm.),
- f. utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- g. utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
- h. utratą świadczenia rodzicielskiego,
- i. utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- j. utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

13. Uzyskanie dochodu

W przypadku **uzyskania dochodu** przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, ustalając dochód członka rodziny, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód został uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium.

W przypadku **uzyskania dochodu** przez członka rodziny po roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium.

Przez **uzyskanie dochodu** rozumie się uzyskanie dochodu spowodowane:

- a. zakończeniem urlopu wychowawczego,
- b. uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- c. uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- d. uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 658),
- e. rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- f. uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- g. uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
- h. uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

- i. uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Student ma **obowiązek zgłosić fakt uzyskania dochodu** także przez członka rodziny.

W przypadku, gdy dochód rodziny powiększony o uzyskany dochód powoduje utratę prawa do stypendium, nie przysługuje ono od miesiąca następującego po pierwszym pełnym miesiącu od uzyskania dochodu.

14. Przykłady dokumentów potwierdzających utratę dochodu w poszczególnych przypadkach

- **uzyskanie prawa do urlopu wychowawczego:**
 - aby udokumentować sam fakt utraty dochodu: Zaświadczenie pracodawcy o okresie udzielenia urlopu wychowawczego oraz
 - aby udokumentować wysokość utraconego dochodu: PIT-11 od pracodawcy z roku bazowego lub zaświadczenie o dochodach od pracodawcy,
- **utrata prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,**
 - Decyzja PUP oraz PIT-11 z PUP z roku bazowego,
- **utrata zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:**
 - świadectwo pracy/ umowy zlecenia/ umowy o dzieło/ zaświadczenie od pracodawcy z podaniem okresu zatrudnienia oraz kwoty netto dochodu uzyskanego w okresie zatrudnienia i/ lub PIT za rok, w którym było zatrudnienie, wystawionych przez płatnika dochodu (dokumenty wskazujące na wysokość wynagrodzenia oraz okres zatrudnienia/datę utraty dochodu)
- **utrata zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto uzyskanej w okresie pobierania świadczenia lub
 - kserokopia decyzji organu określająca czasookres pobierania świadczenia i kserokopia rozliczenia podatkowego (PIT) za rok, w którym było pobierane świadczenie,
- **wyrejestrowanie pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszenia jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych:**
 - wypis z Centralnej Ewidencji (CEIDG) potwierdzający wykreślenie lub zawieszenie działalności oraz zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o formie opodatkowania (zasady ogólne czy ryczałt) oraz o wysokości przychodu, ew. PIT i oświadczenie przedsiębiorcy,
- **utrata zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto uzyskanej w okresie pobierania świadczenia lub
 - kserokopia decyzji organu określająca czasookres pobierania świadczenia i kserokopia rozliczenia podatkowego (PIT) za rok, w którym było pobierane świadczenie,
- **utrata zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych:**
 - kserokopia aktu zgonu oraz kserokopia wyroku zasądzającego alimenty lub
 - kserokopia aktu zgonu i decyzja organu wypłacającego świadczenia alimentacyjne,
- **utrata świadczenia rodzicielskiego:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie rodzicielskie o okresie pobierania świadczenia oraz kwocie wypłaconego świadczenia,
- **utrata zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto uzyskanej w okresie pobierania świadczenia lub
 - kserokopia decyzji organu określająca czasookres pobierania świadczenia i kserokopia rozliczenia podatkowego (PIT) za rok, w którym było pobierane świadczenie,
- **utrata stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce:**
 - zaświadczenie uczelni wypłacającej stypendium z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto uzyskanej w okresie pobierania stypendium.

15. Przykłady dokumentów potwierdzających uzyskanie dochodu w poszczególnych przypadkach

- **w przypadku zakończenia urlopu wychowawczego:**
 - aby udokumentować fakt uzyskania dochodu należy dostarczyć zaświadczenie pracodawcy o okresie udzielenia urlopu wychowawczego oraz
 - aby udokumentować wysokość dochodu uzyskanego w "roku bazowym": PIT-11 od pracodawcy z roku bazowego lub
 - aby udokumentować wysokość dochodu uzyskanego po "roku bazowym": zaświadczenie (pracodawcy) o wysokości dochodu netto za miesiąc następujący po rozpoczęciu uzyskiwania dochodu,
- **uzyskanie prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych:**
 - zaświadczenie o pobieranym świadczeniu z podaniem okresu pobierania świadczenia i kwoty netto z miesiąca następującego po miesiącu, otrzymywania świadczenia lub
 - w przypadku utraty dochodu w roku bazowym (poprzedzającym rok przyznania stypendium) decyzja PUP oraz PIT-11,
- **uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:**
 - umowa o pracę/ umowa zlecenia/ umowa o dzieło oraz PIT-11, w przypadku utraty dochodu w roku poprzedzającym rok na jaki student ubiega się o przyznanie świadczenia lub,
 - zaświadczenie od pracodawcy z podaniem okresu zatrudnienia oraz kwoty netto z miesiąca następującego po miesiącu uzyskania zatrudnienia ,
- **uzyskanie zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto z miesiąca następującego od uzyskania świadczenia lub
 - kserokopia decyzji organu określająca czasookres pobierania świadczenia wraz z zaświadczeniem o wysokości kwoty netto z miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie świadczenia.
- **zarejestrowanie pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowienia jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych:**
 - kserokopia wpisu z Centralnej Ewidencji (CEIDG) potwierdzającego zarejestrowanie lub wznowienie działalności gospodarczej oraz
 - w przypadku uzyskania dochodu w "roku bazowym": zaświadczenie z Urzędu Skarbowego lub
 - oświadczenie o osiągniętym dochodzie netto z miesiąca następującego po miesiącu, w którym zarejestrowano lub wznowiono wykonywanie działalności gospodarczej,
- **uzyskanie zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto z miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, lub
 - kserokopia decyzji organu określająca czasookres pobierania świadczenia wraz z zaświadczeniem o kwocie netto uzyskanej za pierwszy miesiąc następujący po miesiącu przyznania świadczenia i/lub
 - PIT-11 z ZUS, który dokumentuje wysokość dochodu w roku poprzedzającym rok przyznania stypendium studentowi,
- **uzyskanie świadczenia rodzicielskiego:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie rodzicielskie o okresie pobierania świadczenia oraz kwocie wypłaconego świadczenia,
- **uzyskanie zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników:**
 - zaświadczenie organu wypłacającego świadczenie z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto uzyskanej z miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie świadczenia lub
 - kserokopia decyzji organu określająca czasookres pobierania świadczenia wraz z zaświadczeniem o kwocie netto uzyskanej za pierwszy miesiąc następujący po miesiącu uzyskania świadczenia,
- **uzyskanie stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce:**
 - zaświadczenie uczelni wypłacającej stypendium z podaniem okresu pobierania świadczenia oraz kwoty netto z miesiąca następującego po miesiącu, w którym uzyskano prawo do stypendium.